

İstatistik adı	Finansal Hizmetler İstatistikleri ve Finansal Hizmetler Güven Endeksi
Veri: Kapsam, Dönemsellik ve Zamanlılık	
Kapsam karakteristikleri	<p>Çalışmanın amacı: Finansal Hizmetler Anketi (FHA)'nin amacı, Türkiye'deki finansal kuruluş yöneticilerinin iş durumları ile ilgili olarak, yakın geçmişe ilişkin değerlendirmeleri ile geleceğe yönelik beklentilerinin izlenerek, finansal hizmetler sektöründeki gelişmeleri yansıtacak göstergelerin üretilmesidir.</p> <p>Verinin tanımı: Finansal hizmetler sektöründeki eğilim ve beklentilerin izlenmesi amacıyla, iş durumu, hizmetlere olan talep, istihdam, faaliyet gelirleri, faaliyet giderleri, kârlılık, sermaye harcaması ve yurt içi ile yurt dışı piyasalardaki rekabet gücüne ilişkin olarak üretilen göstergelerdir. Ayrıca, iş durumu ve hizmetlere olan talep sorularına verilen yanıtlardan Finansal Hizmetler Güven Endeksi (FHGE) üretilmektedir.</p> <p>İstatistiksel kavramlar ve tanımlar: Finansal Hizmetler İstatistikleri ve Finansal Hizmetler Güven Endeksi çalışması kapsamında eğilimlere konu olan kavram ve tanımlar aşağıda verilmektedir.</p> <p>İş Durumu: Finansal kuruluşların ilgili dönemdeki iş hacmi açısından performanslarının göstergesidir.</p> <p>Hizmetlere Olan Talep (İş Hacmi): Finansal kuruluşların hizmetlerine olan talebin göstergesi olarak, ilgili dönemde finansal hizmetlerden elde ettikleri gelirlerdir.</p> <p>İstihdam: Finansal kuruluşlarda ilgili dönemde belirli bir ücret karşılığında çalışan toplam personel sayısıdır.</p> <p>Faaliyet Gelirleri: Finansal kuruluşların faaliyetleri nedeniyle ilgili dönemde elde ettikleri gelirlerdir.</p> <p>Faaliyet Giderleri: Finansal kuruluşların faaliyetleri nedeniyle ilgili dönemde oluşan giderlerdir.</p> <p>Kârlılık: Finansal kuruluşların ilgili dönemdeki vergi öncesi kârlılık durumlarının göstergesidir.</p> <p>Sermaye Harcaması: Finansal kuruluşlar tarafından ilgili dönemde yapılan duran varlık alımı veya duran varlıkların faydalı ömrünü geliştirmek için yapılan harcamalardır.</p> <p>Rekabet Gücü: Finansal kuruluşların iş hacmi ve kârlılıklarındaki artışa bağlı olarak, ilgili dönemde yurt içi ve yurt dışı piyasalardaki pazar payını artırabilme gücünün göstergesidir.</p> <p>Finansal Hizmetler Güven Endeksi (FHGE): Finansal kuruluşların, iş durumları ile hizmetlere olan talep (iş hacmi) ile ilgili değerlendirme ve beklentilerini ortaya koymak amacıyla, FHA'nın ilgili sorularına verilen yanıtların birlikte değerlendirilerek özetlendiği bir göstergedir.</p> <p>Denge: FHA'nın ilgili sorusuna toplam cevap verenler içerisinde, pozitif (arttı, artacak, iyileşti, iyileşecek) ve negatif (azaldı, azalacak, kötüleşti, kötüleşecek) cevap verenlerin yüzdelerinin farkıdır.</p> <p>Sınıflamalar: Anket kapsamındaki finansal kuruluşların sınıflandırılmasında, "Avrupa Topluluğunda Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiksel Sınıflaması", Statistical Classification of Economic Activities in the European Community, Revision 2(Nomenclature Statistique des Activités Économiques dans la Communauté européenne) (NACE Rev.2) kullanılmaktadır.</p> <p>Hedef kitle: Bir önceki yıl sonu itibarıyla Türkiye'de faaliyet gösteren tüm bankalar ile diğer finansal sektördeki kuruluşlar için, her bir sektörün toplam bilanço büyüklüğünün yüzde 85'ini oluşturacak şekilde finansal hizmet kuruluşlarıdır.</p> <p>Coğrafi kapsam: Türkiye</p> <p>Coğrafi düzey: Türkiye</p> <p>Sektörel kapsam: "Avrupa Birliği Uyumlaştırılmış İşyeri ve Tüketici Anketleri Ortak Programı"na uyumlu olarak, NACE Rev.2 ekonomik faaliyet sınıflamasının "Finans ve Sigorta Faaliyetleri" başlığı altında yer alan "64-Finansal Hizmet Faaliyetleri (sigorta ve emeklilik fonları hariç)", "65-Sigorta, Reasürans ve Emeklilik Fonları (zorunlu sosyal güvenlik hizmetleri hariç)" ve "66-Finansal Hizmetler ile Sigorta Faaliyetleri için Yardımcı Faaliyetler" alt sektörleri kapsamaktadır. "64-Finansal Hizmet Faaliyetleri (sigorta ve emeklilik fonları hariç)" alt sektöründe bankalar, finansal kiralama şirketleri, factoring şirketleri ve finansman şirketleri, "65-Sigorta, Reasürans ve Emeklilik Fonları (zorunlu sosyal güvenlik hizmetleri hariç)" alt sektöründe sigorta şirketleri, 66-Finansal Hizmetler ile Sigorta Faaliyetleri için Yardımcı Faaliyetler" alt sektöründe ise aracı kurumlar yer almaktadır. Türkiye'de faaliyette bulunan tüm bankalar anket kapsamına dahil edilmektedir. Diğer sektörlerdeki kuruluşlar ise, her bir sektörün toplam bilanço büyüklüğünün yüzde 85'ini oluşturacak şekilde belirlenmektedir. Anket kapsamındaki kuruluşlar her yıl güncellenmektedir.</p> <p>Zaman kapsamı: Anket, 2012 yılı Mayıs ayından itibaren uygulanmakta olup, sonuçlara ilişkin istatistikler bu tarihten itibaren mevcuttur.</p>

	Diğer kapsam: Yoktur.						
	Kapsamdaki sınırlılıklar: Yoktur.						
	İstatistiksel birim: Bankalar ve diğer finansal kuruluşlardır.						
	Temel dönem/yıl: Yoktur.						
	Referans dönemi: İçinde bulunulan aydır.						
	Ölçü birimi: <table><thead><tr><th>Değişken/ Gösterge</th><th>Ölçü Birimi</th></tr></thead><tbody><tr><td>Denge Değeri</td><td>Yüzde</td></tr><tr><td>Finansal Hizmetler Güven Endeksi</td><td>Endeks</td></tr></tbody></table>	Değişken/ Gösterge	Ölçü Birimi	Denge Değeri	Yüzde	Finansal Hizmetler Güven Endeksi	Endeks
Değişken/ Gösterge	Ölçü Birimi						
Denge Değeri	Yüzde						
Finansal Hizmetler Güven Endeksi	Endeks						
	İstatistiksel kavram ve tanımlar başlığında verilen değişkenlerin ölçü birimi yüzde (%)’dir.						
Dönemsellik	Verinin toplama sıklığı: Aylık ve üç aylık.						
	Verinin yayımlama sıklığı: Aylık ve üç aylık.						
Zamanlılık	Yayımlanan her veri için ortalama üretim süresi:						
	İlk sonuçların yayımlandığı tarih ile referans döneminin son tarihi arasındaki fark (gün): -						
	Nihai sonuçların yayımlandığı tarih ile referans döneminin son tarihi arasındaki fark (gün): Yaklaşık 7 gündür.						

Kamuyunun Bilgiye Erişimi

Yayımlama takviminin önceden duyurulması	Veriye ilişkin yayımlama takvimi: Yayımlama takvimi her yılın ilk iş günü TCMB Genel Ağ sayfasında yayımlanarak kamuoyuna önceden duyurulmaktadır.
	Veri yayımlama takviminin internet adresi: Veri Yayımlama Takvimi Resmi İstatistik Portalı
	Veri dağıtım politikası: Anket sonuçlarının her ay itibarıyla TCMB Genel Ağ sayfasında yayımlanmasını takiben, veri dağıtım sistemine üye olan gerçek ve tüzel kişilere ilgili verilerin yayımlandığı bilgisi iletilmektedir.
Eş zamanlı yayımlama	Tüm kullanıcılar ile aynı anda paylaşılıp paylaşılmadığı: Tüm kullanıcılar ile aynı anda paylaşılmaktadır.
	Basın veya diğer belirli kullanıcılar ile özel anlaşmalar kapsamında verinin önceden paylaşılıp paylaşılmadığı: Paylaşılmamaktadır.

Bütünlük

Resmi istatistiklerin üretilmesine ilişkin şartlar, koşullar ve gizlilik	İstatistiklerin toplanması, işlenmesi ve dağıtımına ilişkin sorumluluk: TCMB Veri Yönetişimi ve İstatistik Genel Müdürlüğü, Anketler ve Endeksler Müdürlüğü sorumludur.
	Veri üreten kuruluşlar ile veri paylaşımı ve koordinasyon: FHA, “Avrupa Birliği Uyumlaştırılmış İşyeri ve Tüketici Anketleri Ortak Programı” kapsamında yer almaktadır. Bu çerçevede, anket sorularına verilen yanıtlardan elde edilen toplulaştırılmış sonuçlar her ay itibarıyla Avrupa Komisyonu’na raporlanmaktadır.

Bireysel cevaplayıcılara ait verinin gizliliği: Söz konusu veriler, 1211 sayılı Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanununun 25 Nisan 2001 tarih ve 4651 sayılı Kanunla değiştirilen 43.maddesinin 5.fikrasında yer alan "...Banka, toplanan istatistikî bilgilerden kişisel ve özel nitelikte olanları yayımlayamaz, açıklayamaz, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu dışında resmi veya özel herhangi bir makama veremez. Bu bilgiler istatistikî amaçlar dışında ve ispat aracı olarak kullanılamaz" hükmü gereğince "gizlilik ilkesi" çerçevesinde değerlendirilmekte ve üçüncü kişilere açıklanmamaktadır.

İstatistik üretiminde çalışanlar, olanaklar, finansman: Verilerin toplanması, işlenmesi, kontrolü, analizi ve yayımlanması aşamalarında 1'i istatistik mezunu olmak üzere toplam 5 kişi çalışmaktadır. Bilişim kaynakları açısından bir sorun bulunmamaktadır. Herhangi bir teknik sorunla karşılaşıldığında Bankamız Bilişim Teknolojileri Genel Müdürlüğü tarafından gerekli teknik destek sağlanmaktadır.

Kullanıcı ihtiyaçlarının izlenmesi: Yılda bir kez olmak üzere TCMB Genel Ağ ortamında "İstatistik Kullanıcı Anketi TCMB Uygulaması" yapılmaktadır. Anket sonuçları değerlendirildiğinde, söz konusu istatistikler ile ilgili olarak değişiklik gerektiren bir durum olmadığı gözlenmiştir.

Kalite politikası: Uluslararası standartlara uygun, güncel, güvenilir, zamanlı ve şeffaf istatistikler üretilmesidir. Resmi İstatistik Programı (RİP) kapsamında yayımlanan Finansal Hizmetler İstatistikleri, "Resmi İstatistiklerde Ulusal Kalite İlke ve Standartları" ilkeleri çerçevesinde üretilerek yayımlanmaktadır. Ayrıca, "Avrupa Birliği Uyumlaştırılmış İş Yeri ve Tüketici Anketleri Ortak Programı" kapsamında yer alan söz konusu istatistikler, uluslararası standartlara uygun olarak üretilmektedir.

Kalitenin izlenmesi: Kalitenin izlenmesine ilişkin olarak verilerin düzenli kontrolü yapılmakta ve gerektiğinde metaveriler güncellenmektedir. Avrupa Komisyonu tarafından içerik ve uygulamaya yönelik değişiklik talepleri mevcut veri derleme ve raporlama süreçlerine yansıtılmaktadır. Ayrıca Finansal Hizmetler İstatistiklerinin kalitesi, 2018 yılında TÜİK tarafından verilen "Kalite Logosu" ile belgelenmiş olup, kalite logosu kapsamında yapılan değerlendirmeler her beş yılda bir tekrarlanacaktır.

İstatistiklerin yansızlığı: Üretilen istatistiklerin yansız olması için gerekli önlemler alınmakta ve bu kapsamda alt sektörlerde temsil ve yanıtlanma oranlarına dikkat edilmektedir.

Veri kaynakları: Veri kaynağı sayım ve araştırmadır. Tüm bankalar için tamsayım, diğer sektörlerdeki kuruluşlar için, her bir sektörün toplam bilanço büyüklüğünün yüzde 85'ini oluşturacak şekilde anket kapsamı oluşturulmaktadır.

Yöntem:

Anketin Kapsamı: FHA kapsamında, aylık ve üç aylık olmak üzere iki ayrı anket formu bulunmaktadır. Ocak, Nisan, Temmuz ve Ekim aylarında üç aylık, diğer aylarda ise aylık anket uygulanmaktadır. Üç aylık anket formunda 19 soru bulunmaktadır. Aylık anket formunda ise bu sorulardan 5'i yer almaktadır. Aylık anket formu, finansal kuruluşların iş durumu, hizmetlere olan talep (iş hacmi) ve istihdama ilişkin değerlendirmelerini ve beklentilerini içermektedir. Üç aylık formda ise, bu sorulara ilave olarak faaliyet gelirleri, faaliyet giderleri, kârlılık, sermaye harcaması ve rekabet gücüne ilişkin değerlendirmeler ve beklentiler sorulmaktadır.

Ağırlıklandırma: Ağırlıklandırma iki aşamalı olarak yapılmaktadır. Birinci aşamada ankete verilen yanıtlar, kuruluşların bir önceki yılsonundaki bilanço büyüklüğü kullanılarak ağırlıklandırılmakta ve alt sektörler bazında toplulaştırılmaktadır. İkinci aşamada ise bu sonuçlar, her bir alt sektör için Türkiye'de faaliyet gösteren tüm finansal kuruluşların bilanço büyüklüğünün finansal sektörün toplam bilanço büyüklüğü içindeki payı ile ağırlıklandırılarak toplulaştırılmakta ve sektör geneline ulaşılmaktadır. Ağırlıklar, bir önceki yılsonu bilanço verileri kullanılarak yılda bir kez Mayıs ayında güncellenmektedir.

FHGE'nin Hesaplanması: FHGE, FHA'nın iş durumu, son üç ayda hizmetlere olan talep (iş hacmi) ve gelecek üç ayda hizmetlere olacak talep (iş hacmi) beklentisi sorularına verilen yanıtların bir fonksiyonu olarak hesaplanmaktadır. Söz konusu sorulara verilen yanıtların ağırlıklı olarak toplulaştırılan denge değerlerine 100 rakamı ilave edilerek endeks değerleri elde edilmektedir. FHGE, söz konusu endeks değerlerinin basit aritmetik ortalaması olarak hesaplanmaktadır.

Dağıtım şekilleri: Anket sonuçlarına ilişkin tablolar, "Veri (Tablolar)" adıyla, aylık gelişmelerin özetlendiği rapor ise "Aylık Gelişmeler" adıyla TCMB Genel Ağ sayfasında "İstatistikler/Eğilim Anketleri/Finansal Hizmetler İstatistikleri ve Finansal Hizmetler Güven Endeksi" başlıkları altında yayımlanmaktadır. Ayrıca, "Finansal Hizmetler İstatistikleri (NACE REV.2)" ve "Finansal Hizmetler Güven Endeksi (FHGE) (NACE REV.2)" adlarıyla, "İstatistikler/Elektronik Veri Dağıtım Sistemi (EVDS)/Tüm Seriler/Finansal Hizmetler Anketi" başlıkları altında zaman serisi olarak kullanıcılara sunulmaktadır.

İstatistiklerin hatalı yorumlanması ve yanlış kullanımına ilişkin görüş belirtme/tektezip: Veriler yayımlandıktan sonra yayım organlarında hatalı kullanımı önlemeye yönelik düzenli bir takip yapılmaktadır.

İstatistiksel veri toplama, işleme ve dağıtımdaki şartlar ve koşulların açıklanması: Anket yanıtları, ilgili ayın 1-15. günleri arasında TCMB Genel Ağ sayfası aracılığıyla alınmakta ve toplulaştırılmış sonuçlar ilgili ayın son haftasında yayımlanmaktadır.

Mevsimsel düzeltme: Serilerde mevsimsel etkiler görülmediğinden mevsimsel düzeltme yapılmamaktadır.

	<p>İstatistiğin toplanması, işlenmesi ve dağıtılması süreçlerinde bağlayıcı olan mevzuat:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1211 Sayılı Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanunu (25.4.2001 tarih, 4651 sayılı Kanun ile değiştirilen şekli) Madde 43. Banka, bu madde gereğince finansal sistemle ilgili tüm istatistiki bilgiler ile ekonomideki ve ödemeler dengesindeki gelişmelerin izlenmesinde gerekli görülecek diğer istatistiki bilgileri bankalar, diğer mali kurumlar ile kişilerden doğrudan isteme ve toplama yetkisine sahiptir. 5429 Sayılı Türkiye İstatistik Kanunu – Resmi İstatistik Programı Resmi istatistikler Türkiye İstatistik Kurumu Başkanlığı ve Programda belirtilen kurum ve kuruluşlar tarafından üretilir, dağıtılır ve yayımlanır. Kurum ve kuruluşların, görev alanları ile ilgili resmi istatistiklere ilişkin veri derleme, değerlendirme ve yayımlama görev ve yetkisi Programda açıkça belirtilir.
Yayımlanmadan önce veriye devlet birimlerinin içeriden erişimi	Yoktur.
İstatistiklerin yorumlanarak yayımlanması	İstatistikler yorumsuz bir rapor eşliğinde yayımlanmaktadır.
Yenileme ve yöntemdeki büyük değişikliklerin önceden bildirim	<p>Revizyon takvimi: Anket sonuçlarında revizyon yapılmadığından revizyon takvimi bulunmamaktadır.</p> <p>İlk verinin ve revize edilmiş verinin tanımlanması: Anket döneminden sonra alınan yanıtlar değerlendirmeye alınmamakta, sonuçlar revize edilmemektedir.</p> <p>Metodoloji, veri kaynağı ve istatistiksel tekniklere ilişkin büyük değişikliklerin önceden duyurulup duyurulmadığı: Metodoloji ve istatistiksel tekniklere ilişkin büyük değişiklikler olması durumunda, TCMB Genel Ağ sayfasında kamuoyuna önceden duyurulur.</p>
Kalite	
İstatistiklerin hazırlanmasında kullanılan yöntem ve kaynaklara ait dokümantasyonun yayımlanması	İstatistiklerin hazırlanmasında kullanılan yöntem ve veri kaynaklarına ilişkin açıklama, TCMB Genel Ağ sayfasında ilgili başlık altında yayımlanmaktadır.
Bileşen detayının, ilgili veri ile uyumlaştırmanın, kabul edilebilirliğinin güvencesini sağlayan ve istatistiksel çapraz sorguları destekleyen istatistiksel çerçevenin yayımlanması	<p>Verinin içsel tutarlılığı: Verilerin içsel tutarlılık kontrolleri yapılmaktadır. Veriler, veri setleri içerisinde birbirleriyle tutarlıdır. Anket kapsamındaki kuruluşlar bazında ve toplulaştırılmış sonuçlara ilişkin olarak, sorular arası tutarsızlık kontrolleri yapılmaktadır. Bu kapsamda, birbirleri ile ilişkili olabilecek sorulara verilen yanıtlar karşılaştırılmaktadır. Ayrıca, belirli bir değişken için bir önceki dönemde yapılmış olan artış/azalış yönündeki değerlendirmeler ile içinde bulunulan dönemde yapılan azalış/azalış yönündeki değerlendirmeler karşılaştırılmakta ve sorgulanmaktadır.</p> <p>Verinin zamansal tutarlılığı: Karşılaştırılabilir zaman serileri 2012 yılı Mayıs ayından başlamaktadır. İstatistiklerde metodolojik olarak seri kırılımları mevcut değildir.</p> <p>Verinin sektörler arası ve alanlar arası tutarlılığı: Finansal Hizmetler İstatistikleri, TÜİK tarafından yayımlanan iktisadi faaliyet kollarna göre GSYH verileri dikkate alınarak, "Finans ve Sigorta Faaliyetleri" büyüme oranı verileri ile karşılaştırılmakta olup, söz konusu istatistikler ile eğilim olarak tutarlılık göstermektedir.</p>
Notlar	
Metaverinin son gönderilme tarihi	
Metaverinin son onaylanma tarihi	
Metaverinin son güncellenme tarihi	03/08/2023